

תשובה 3: רב פפא אמר: כדי להלך בשבילי הרשות. דאמר מר: מהלכין כל אדם בשבילי הרשות - עד שתד רביעה שניה.

תשובה 4: רב נחמן בר יצחק אמר: לבער פירות שביעית. דתנן: **עד מתי נהנין ושורפיין בתבן ובקש של שביעית - עד שתד רביעה שניה.**

הסבר דברי המשנה: מאי טעמא? דכתיב: **ולא תאכל לחם ארצה ארצה ארצה**, כל זמן שחיה אוכלת בשדה - האכל לבהמתך בבית. כלה לחיה מן השדה - כלה לבהמתך מן הבית.

הסבר לשוני: אמר רבי אבהו: מאי לשון "רביעה" - דבר שרובע את הקרקע. כדב יהודה, דאמר רב יהודה: מיטרא בעלה דארעא הוא, שנאמר: **כי כאשר ירד הגשם והלח מן השמים ומה לא ישוב כי אם הרה את הארץ והלחידה והלחידה**

עוד מאמרים בעניין גשמים

מאמר 1: ואמר רבי אבהו: רביעה ראשונה - כדי שתד בקרקע טפח. שניה - כדי לגוף בה פי חבית.

מאמר 2: אמר רב חסדא: גשמים שירדו כדי לגוף בהן פי חבית אין בהן משום "ועצר".

מאמר 3: ואמר רב חסדא: גשמים שירדו קודם "ו"צ"ר, אין בהן משום "ו"צ"ר".

הסבר דבריו: אמר אביי: לא אמרן אלא קודם "ו"צ"ר דאורתא, אבל קודם "ו"צ"ר דצפרא - יש בהן משום "ו"צ"ר". דאמר רב יהודה בר יצחק: הני ענני דצפרא לית בהו מששא, דכתיב: **מה אעשה לך אפריס מה אעשה לך יהודה וחסדכס כצנן בקר ודו'.**

סתירה לדברי רב חסדא: אמר ליה רב פפא לאביי, והא אמרי אינשי: במפתח בבי מיטרא - בר חמרא מוך שקך וגני!

תירוץ: לא קשיא: הא דקטיר בעיבא, הא דקטיר בענני.

מאמר 4: אמר רב יהודה: טבא לשתא דטבת ארמלתא.

הסבר 1: איכא דאמרי: דלא ביירי תרביצי,

הסבר 2: ואיכא דאמרי: דלא שקיל שודפנא.

קושי על דברי רב יהודה: איני? והאמר רב חסדא: טבא לשתא דטבת מנוולתא!

תירוץ: לא קשיא: הא דאתא מיטרא מעיקרא, הא דלא אתא מיטרא מעיקרא.

מאמר 5: ואמר רב חסדא: גשמים שירדו על מקצת מדינה ועל מקצת מדינה לא ירדו - אין בהן משום "ו"צ"ר".

קושי: איני? והכתיב: **ולא יאכלו מנחת מכת את הגשם בצוד שלשה חדשים לקציר והמטרתי על ציר אחת ועל ציר אחת לא אמטיר חלקה אחת תמטר ודו',** ואמר

רב: יהודה אמר רב: שתיהן לקללה!

תירוץ: לא קשיא: הא דאתא טובא, הא דאתא כדמבעי ליה.

חיזוק לתירוץ: אמר רב אשי: דיקא נמי, דכתיב: **תמטר** - תהא מקום מטר. שמע מינה.

בעניין ברכה על הגשמים: אמר רבי אבהו: מאימתי מברכין על הגשמים - משיצא חתן לקראת כלה. **שאלה:** מאי מברך?

תשובה 1: אמר רב יהודה אמר רב: "מודים אנחנו לך ה' אלהינו על כל טפה וטפה שהורדת לנו".

תשובה 2: ורבי יוחנן מסיים בה הכי: "אילו פינו מלא שירה כים ולשונו רנה כהמון גליו כו", עד "אל יעזבונו רחמיך ה' אלהינו ולא עזבונו, ברוך רוב ההודאות".

קושי: "רוב ההודאות" ולא "כל ההודאות"?

תירוץ: אמר רבא, אימא: "אל ההודאות".

מסקנה: אמר רב פפא: הלכך נימרינהו לתרוייהו: "אל ההודאות" ו"רוב ההודאות".

